

**Projekty sociální prevence kriminality a patologických jevů
realizované bezpečnostními složkami na území obcí
s rozšířenou působností Zlín**

Projects of social prevention of crime and pathological
phenomenons realized by security at the area of village with
extended activity of town Zlín

Stanislava Hillerová

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Stanislava HILLEROVÁ**
Osobní číslo: **A08190**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Projekty sociální prevence kriminality a patologických jevů realizované bezpečnostními složkami na území obcí s rozšířenou působností Zlín**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte materiál hodnotící sociálně patologické jevy, prevenci a preventivní programy. Analyzujte význam prevence v boji proti kriminalitě.
2. Uveďte pojem, účel a cíl preventivní činnosti u Obecní policie a Policie České republiky.
3. Uveďte kriminogenní faktory, metodiku prevence.
4. Popište primární prevenci sociálně patologických jevů, sekundární a terciární prevence.
5. Vysvětlete prevenci jako ofenzivní strategii boje s trestní činností.
6. Popište prevenci a preventivní programy ve Zlínském kraji.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. LAUCKÝ, V. Technologie komerční bezpečnosti I. vyd. 3. Zlín: FAI UTB ve Zlíně, 2010. ISBN 978-80-7318-889-4.
2. LAUCKÝ, V. Technologie komerční bezpečnosti II. vyd. 2. Zlín: FAI UTB ve Zlíně, 2007. ISBN 978-80-7318-631-9.
3. ZEMAN, P. a kol. Česká bezpečnostní terminologie. MU v Brně, 2002. ISBN 80-210-3037-2.
4. Magistrát města Zlína, Koncepce prevence kriminality města Zlína na roky 2009-2011 ze dne 29. září 2008
5. ODBOR PREVENCE KRIMINALITY MV ČR. Zkušenosti policistů z preventivní práce v ČR. 1. vyd. Praha: Themis, 1999. ISBN 80-85821-78-8

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Vladimír Laucký

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

25. února 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

23. května 2011

Ve Zlíně dne 25. února 2011

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce je věnována tématu „Projekty sociální prevence kriminality a patologických jevů realizované bezpečnostními složkami na území obce s rozšířenou působností města Zlín.“

Podrobně se věnuje základnímu uvedení do problematiky a definicím základních pojmů. Popisuje současný užívaný systém prevence kriminality a sociálně-patologických jevů na úrovni státu i na úrovni města Zlína. V bakalářské práci se rovněž věnuji neziskovým organizacím, které se také svou činností podílejí na prevenci kriminality ve městě Zlín.

Klíčová slova: kriminalita, sociálně-patologické jevy, primární, sekundární, terciární prevence, kriminogenní faktory

ABSTRACT

The topic of this bachelor work is „Projects of social prevention of crime and pathological phenomenons realized by security organizations at the area of Zlín region.“

It deals in detail with the introduction into the problem and definitions of basic terms. It describes actual system of prevention of crime and social-pathological phenomenons both at the level of state and town Zlín. In this bachelor work I also analyse some non profit making organizations which take part in prevention of crime in Zlín.

Keywords: crime, social-pathological phenomenons, primal, secondary, tertiary prevention, criminogenic factors.

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Judr. Vladimíru Lauckému za jeho velmi cenné rady a připomínky v průběhu tvorby bakalářské práce, které mi byly velice nápomocné, a bez nichž bych tuto práci napsala jen stěží. Dále bych ráda poděkovala Městské policii ve Zlíně, konkrétně jejich pracovníci pro prevenci kriminality paní

Mgr. Kamile Novákové za poskytnutí důležitých informací a potřebných materiálů k tvorbě mé bakalářské práce.

Motto

„ Je prokázáno, že dobře naplánované strategie prevence kriminality nejenže předcházejí trestné činnosti a viktimizaci, ale podporují bezpečnost společnosti a přispívají k udržitelnému rozvoji státu, kraje, města. Zlepšují kvalitu života a přinášejí dlouhodobé výhody ve smyslu snižování nákladů spojených se systémem trestní justice a dalších společenských nákladů vyplývajících z trestné činnosti.“

(Směrnice prevence kriminality, rezoluce Hospodářské a sociální rady OSN č. 2002/13)

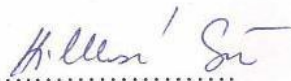
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 23. 5. 2011

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 PREVENCE KRIMINALITY	11
1.1 OBJEKTY PREVENCE KRIMINALITY.....	11
1.2 SOCIÁLNĚ-PATOLOGICKÉ JEVY	12
1.3 PREVENTIVNÍ POLITIKA.....	13
1.4 STRUKTURA PREVENCE KRIMINALITY	14
1.4.1 Sociální prevence	14
1.4.2 Situační prevence	14
1.4.3 Prevence viktimnosti a pomoc obětem trestných činů	14
1.5 ÚROVNĚ PREVENTIVNÍCH AKTIVIT.....	14
1.5.1 Primární prevence	15
1.5.2 Sekundární prevence	15
1.5.3 Terciální prevence	15
1.6 ZPŮSOB ORGANIZOVÁNÍ PREVENCE KRIMINALITY	16
1.7 SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE.....	17
1.8 FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ PREVENCE KRIMINALITY	17
II PRAKTICKÁ ČÁST	18
2 PREVENCE KRIMINALITY NA ÚZEMÍ MĚSTA ZLÍNA	19
2.1 PREVENTIVNÍ ČINNOST POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	19
2.2 PREVENTIVNÍ ČINNOST MĚSTSKÉ POLICIE ZLÍN	20
2.2.1 Preventivní programy městské policie za rok 2010	20
2.3 VÝCHODISKA KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY MĚSTA ZLÍNA	26
2.4 NÁRODNÍ A KRAJSKÁ STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY NA LÉTA 2008-2011	26
2.4.1 Priority a cíle krajské koncepce.....	27
2.5 ZKUŠENOSTI REALIZOVANÉ PREVENCE KRIMINALITY VE ZLÍNĚ V ROCE 2005-2007	27
2.6 ZÁVĚRY ZE ZPRACOVANÝCH STUDÍÍ A SOCIOLOGICKÝCH PRŮZKUMŮ.....	28
2.7 KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY MĚSTA ZLÍNA NA LÉTA 2007-2011.....	28
2.8 CÍLE PREVENCE KRIMINALITY NA ÚZEMÍ MĚSTA ZLÍNA	29
2.9 PRIORITY PREVENCE KRIMINALITY NA ÚZEMÍ MĚSTA ZLÍNA	30
2.10 ANALÝZA KRIMINALITY VE STATUTÁRNÍM MĚSTĚ ZLÍN	30
2.11 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA MĚSTA ZLÍNA	33
2.11.1 Instituce a zařízení řešící problematiku prevence kriminality ve Zlíně.....	33
Policie České republiky, Okresní ředitelství Zlín.....	33
Městská policie.....	33

Selesiánský klub mládeže.....	34
Unie Kompas, o.s.	34
Středisko volného času dětí a mládeže – Ostrov radosti	34
Dům dětí a mládeže – Astra Zlín.....	35
Centrum prevence.....	36
Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy	36
Centrum pro rodinu Zlín o.s.	37
Probační a mediační služba	37
K-centrum Zlín	37
Středisko výchovné péče (SVP) – Domek	37
Azylový dům pro matky v tísní	38
3 DOTAZNÍKOVÝ VÝZKUM	39
3.1 STRUKTURA DOTAZNÍKŮ	39
3.2 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ.....	39
ZÁVĚR	49
ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	51
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	53
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	55
SEZNAM OBRÁZKŮ	56
SEZNAM TABULEK.....	57

ÚVOD

Kriminalita mládeže je závažným celospolečenským problémem, a to zejména v posledním letech, kdy se v neojedinělých případech objevují čím dál mladší pachatelé trestných činů.

Předmětem zájmu kriminologie a jiných společenskovedních disciplín je neustálé zjišťování a objasňování příčin kriminality mladistvých a vnitřních pohnutek a motivů pachatelů trestné činnosti. Je zřejmé, že trestná činnost mládeže je multifaktoriálně podmíněna.

Děti mládež se mají připravovat na svůj budoucí život dospělého člověka, mají si užívat svého mládí se vším, co tato vývojová etapa přináší, a co společnost akceptuje. Místo toho je určité procento z nich z důvodu svého patologického chování umístěno v různých ústavech nebo ve výkonu trestu. Také tato skutečnost je součástí života vyspělé společnosti a tento jev se patrně nepodaří nikdy vymýtit. Kriminalita byla, je a bude a děti a mládež se jí nevyhýbají. Statistiky sice nehovoří o nějak zásadním zvýšení kriminality současné mládeže, média nám však často přinášejí jiné poznatky a mnozí lidé se nestačí divit, čeho jsou děti a mladiství schopni. Brutalitu a závažnost trestných činů nelze opomíjet. Pokud selhala primární prevence, je třeba na děti a mládež působit preventivně i nadále v terciární prevenci a snažit se o jejich resocializaci a předcházet dalšímu páchání trestné činnosti.

Právě z důvodu zvyšující se kriminality a brutality je velmi důležitá prevence. Je mnoho faktorů, které vznik kriminality ovlivňují a je jen na lidech, kterou cestou se vydají. Aktivity spojené s prevencí kriminality jsou velmi důležité pro správné nasměrování člověka pro jeho plnohodnotný život.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PREVENCE KRIMINALITY

Zahrnuje soubor nerepresivních opatření, tedy veškeré aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními, i soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páchaní kriminality a snižování obav z ní. Je to jakási ofenzivní strategie bojující s trestnou činností, která se vyznačuje svou nerepresivní metodou. Patří sem opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality a jejich následků, ať již prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí nebo působením na potenciální pachatele a oběti trestných činů. Jedná se o opatření sociální prevence, situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestných činů. Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří nejrůznější formy závislostí. Příčin páchaní trestných činů je velké množství, proto preventivní opatření zasahují do mnoha oblastí veřejného života. Patří sem např. oblast vzdělávání, zaměstnanosti, ale samozřejmě také oblast sociální. A právě tuto oblast má na starosti město nebo obec. V zákoně O obcích je přímo stanoveno, že město nebo obec v rámci své samostatné působnosti jsou povinni starat se jak o oblast sociální péče, tak o oblast školství. Tato povinnost s sebou tedy nese odpovědnost za přípravu a praktickou realizaci prevence kriminality na místní úrovni.

1.1 Objekty prevence kriminality

Kriminogenní faktory – rizikové činitele, kteří motivují, vyvolávají, usnadňují nebo podporují páchaní trestných činů, např. sociálně patologického prostředí (zejména rodinné), závadové party, alkoholismus, drogová závislost, recidiva pachatelů trestných činů, nezaměstnanost, náročný konzumní způsob života, nechut' pracovat, vliv násilí a brutality v médiích, nedostatečné možnosti jak vhodně trávit volný čas.

Pachatelé trestné činnosti – jsou někdy také nazýváni delikventy. Patří mezi osoby, které si počínaly protiprávně. V kriminalistice a trestním právu je pachatel subjektem trestného činu. To znamená, že pachatelem je ten, kdo sám naplnil svým jednáním všechny znaky trestného činu, nebo se o trestný čin pokusil nebo trestný čin připravoval. Za předpokladu, že je tato příprava trestná, a též nepřímý pachatel. V širším smyslu je také pachatelem spolupachatel, tj.:

- organizátor – spáchání trestného činu zosnoval nebo řídil
- návodce – navedl jiného ke spáchání trestného činu
- pomocník – poskytl jinému pomoc při spáchání trestného činu

Trestnost a trestní odpovědnost účastníka trestného činu se posuzuje stejným způsobem jako trestnost a trestní odpovědnost pachatele. Odlišné posuzování je přípustné pouze v případech, kdy tak přímo určí zákon. V oblasti prevence kriminality se jedná hlavně o mládež, mladé dospělé a recidivisty.

Oběti trestných činů – tyto osoby lze charakterizovat jako ty, kterým pachatel trestného činu ublížil na zdraví, způsobil majetkovou, morální nebo jinou škodu. Tato škoda musí být v příčinné souvislosti se stíhaným skutkem. Za oběť lze považovat také pozůstalou osobu po přímé oběti trestného činu, která v důsledku spáchaného trestného činu zemřela, jestliže této osobě zemřelý výživu poskytoval nebo byl povinen poskytovat. [13]

Rizikovní jedinci v postavení potenciálních pachatelů nebo poškozených – patří sem zejména predelikventní děti a mládež, sociálně vyloučení jedinci a skupiny, senioři, osoby se zdravotním postižením, cizinci a příslušníci národnostních či etnických menšin, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby mající problémy s placením finančních pohledávek, osoby propuštěné z výkonu trestu. K tomuto výčtu je potřeba přidat také jedince závislé na alkoholu a omamných nebo psychotropních látek. [12]

1.2 Sociálně-patologické jevy

Je to obecně takové chování jedince, které se vymyká zásadám slušného chování. Mezi oblastí výskytu sociálně-patologických jevů patří nejčastěji mezilidské vztahy, sekty, kultury a jiná společenská seskupení. Pro jednání spadající do sociálně patologických jevů je charakteristický především nezdravý životní styl. Tím mám na mysli požívání alkoholu a jiných návykových látek. Tyto látky povzbuzují agresivní chování jedince, které je touto látkou ještě prohloubeno. Lidé ztrácejí nad sebou kontrolu a jejich chování je naprosto odlišné od stavu střízlivosti.

Mezi další patologický jev patří patologické hráčství – tzv. gambling, závislost na hracích automatech. Je to porucha, při které má jedinec neustále nutkání hrát a toto nutkání nedokáže vůlí ovládnout. Jeho závislé chování a touha po hraní má na žebříčku životních hodnot první místo a problematiku sociální, materiální, rodinnou i pracovní neřeší a odsouvá ji do pozadí. Hráč neuvažuje racionálně, ale je plně ovlivněn závislostí na hraní. Začíná to pozorováním ostatních hráčů. Pak to sami zkusí a vyhrají. Pozvedne jim to sebevědomí a musí v tom pokračovat. Sázky se zvyšují. Když už jim docházejí peníze, opatřují si je hráči např. krádeží. Gambleři se pak mohou dopouštět závažných trestných činů jako jsou loupež nebo vražda.

Důsledkem sociálně-patologických jevů je nedodržování nebo porušování sociálních norem, zákonů, předpisů a etických hodnot. Dochází také k poškozování zdraví jedince u již zmíněného alkoholu a užívání drog, někdy poškození prostředí, ve kterém jedinec žije či pracuje. V neposlední řadě také dochází k individuálním, skupinovým či celospolečenským poruchám a deformacím.

Jak jsem již uvedla, kriminalita je považována za nejextremnější projev sociální patologie. Formy ovlivňování sociálně patologických jevů jsou prevence a represe.

Mezi sociálně patologické jevy u dětí a mládeže patří násilí a šikanování, záškoláctví, kriminalita, delikvence, vandalismus a jiné formy násilného chování, dále pak ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže, xenofobie, rasismus, užívání návykových látek, komerční sexuální zneužívání dětí, syndrom týraného zneužívaného a zanedbávaného dítěte.

1.3 Preventivní politika

Představuje ofenzivní strategii kontroly kriminality, jež spoléhá především na nerepresivní prostředky. Zabývá se eliminací sociálně-patologických jevů a snižováním motivů a příležitostí k páčání trestných činů. Kriminalita je považována za nejextremnější projev sociální patologie. Okruh subjektů preventivní politiky zahrnuje mimo orgány činné v trestním řízení – systém justice, policie, státní zastupitelství, soudy a vězeňství (které ovšem nehrají hlavní roli), i další instituce – např. nerepresivní orgány veřejné správy, zájmová sdružení občanů, církve, podnikatelské subjekty a jednotlivé občany.

1.4 Struktura prevence kriminality

1.4.1 Sociální prevence

Představuje aktivity ovlivňující proces socializace asociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti. Sociální prevence je součástí sociální politiky. Efektivita sociální prevence je obtížně statisticky či ekonomicky měřitelná. Lze na ni jen usuzovat a to z hlediska odhadů sociálních perspektiv jedinců – objektů preventivního působení. [12]

1.4.2 Situační prevence

Staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době na určitých místech a za určitých okolností. Prostřednictvím opatření režimové, fyzické a technické ochrany se snaží kriminogenní podmínky minimalizovat. Nejeefektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti. Úspěšnost situační prevence je vysoká. Je však podmíněna adekvátní volbou opatření, finančními a personálními prostředky do ní vložených. Těžiště odpovědnosti za opatření situační prevence nesou především občané a obce a v rámci vymezených kompetencí i ministerstvo vnitra, respektive Policie ČR. [12]

1.4.3 Prevence viktimnosti a pomoc obětem trestných činů

Je založena na konceptech bezpečného chování, diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. V praxi se jedná o skupinové i individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností.

Užívá metody sociální i situační prevence a to podle míry ohrožení na primární, sekundární i terciární úrovni. [12]

1.5 Úrovně preventivních aktivit

Sociální a situační přístupy se vzájemně doplňují v primární, sekundární a terciární prevenci.

1.5.1 Primární prevence

Zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené zejména na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování zejména dětí a mládeže (využívání volného času, možnosti sportovního vyžití).

Všechny aktivity a činy, které mají za úkol změnit názory, postoje a chování lidí, aby u nich nedošlo ke vzniku nežádoucího jevu (závislost na návykových látkách, kriminálního chování, rasismu, vandalismu atd.), učí řešit problémy a také naplňovat potřeby.

Rozdělujeme ji na *nespecifickou* - sebepoznání, sebeúcta, zvládání sociálních situací a vztahů, komunikační schopnost, předcházení a řešení problémů, asertivita, rozvíjení schopností a zájmů včetně pohybu a sportu a *specifickou* - aktivity pro jedince, u kterých lze usuzovat na další negativní vývoj – prevence před oklusem. [12]

1.5.2 Sekundární prevence

Zabývá se rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče) na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamblerství, povalečství, vandalismus, dlouhodobá nezaměstnanost) a příčiny kriminogenních situací.

Snaží se předcházet vzniku negativních projevů dítěte, narušení jeho zdravého vývoje, zmírňování a odstraňování příčin ale i důsledků již vzniklých poruch chování.

Zaměřuje se na ochranu materiálních hodnot, které jsou většinou v zájmu delikventů.

Snaží se pracovat i spolupracovat s rodinou. [12]

1.5.3 Terciární prevence

Spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění včetně rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení).

Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí. Je poslední možností v případě, že primární a sekundární prevence nebyla vůbec uskutečněna anebo:

- byla provedena nevhodnou nebo nepřijatelnou formou

- nebyla dostatečně důsledná a dlouhodobá
- byla nedůvěryhodná a nepřesvědčivá
- neobsáhla celé spektrum možných problémů
- okolní vlivy jsou a byly přesvědčivější

Odpovědnost za oblast primární a sociální prevence spadá do působnosti rodiny, obce a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Sekundární a terciární prevence je s ohledem na odbornou náročnost jednotlivých aktivit záležitostí resortu Ministerstva práce a sociálních věcí a v některých souvislostech i Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zdravotnictví. Ve specifické části populace působí i Ministerstvo obrany. [12]

1.6 Způsob organizování prevence kriminality

V České republice je prevence kriminality organizována na třech úrovních

- *Meziresortní úroveň* – těžiště meziresortní spolupráce spočívá ve vytváření preventivní politiky vlády ve vztahu k tradiční (obecné) kriminalitě a koordinace preventivních činností jednotlivých resortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality a podněcování aktivit nových.
- *Resortní úroveň* – programy prevence kriminality vycházejí z věcné působnosti jednotlivých ministerstev, obohacují jejich běžné činnosti o nové prvky a přístupy a ovlivňují tvorbu příslušné legislativy.
- *Místní úroveň* – do ní jsou zapojeny orgány veřejné správy, policie, nevládní organizace a další instituce působící v obcích.

Podstatou systému prevence kriminality na místní úrovni je optimální rozložení působnosti v oblastech sociální a situační prevence s ohledem na místní situaci, potřeby i možnosti. [12]

Z hlediska účinnosti jsou nejefektivnější programy prevence kriminality na místní úrovni. Představují systém metodické, koncepční a finanční podpory ze strany ústředních orgánů státní správy a samosprávy a podpory vzniku programů prevence kriminality ve městech a obcích zatížených vysokou mírou kriminality a dalšími kriminálně rizikovými jevy.

Podstatou těchto programů je součinnost orgánů státní správy, samosprávy, policie a nestátních neziskových organizací. Záběr programu je podmíněn místní situací v oblasti vývoje sociálně-patologických jevů, potřebami, zájmem a schopnostmi lidí a v neposlední řadě také finančními prostředky. Za realizaci programů prevence kriminality nesou zodpovědnost obecní zastupitelstva.

1.7 Systém prevence kriminality v České republice

Resortní programy prevence kriminality vycházejí z věcné příslušnosti jednotlivých ministerstev. Obohacují jejich běžné činnosti o nové prvky a přístupy a také ovlivňují tvorbu příslušné legislativy. Resorty se ve svých programech zaměřují především na zkvalitnění rodinné, vzdělávací a zaměstnanecké politiky, ale také na politiku týkající se mládeže.

1.8 Finanční zabezpečení prevence kriminality

Ve smyslu preventivních strategií na celostátní úrovni se finanční prostředky na návrh RVPPK, vyčleňují ze státního rozpočtu. Pozitivním rysem vyčleňování finančních prostředků ze státního rozpočtu je zajištění návaznosti poskytování těchto prostředků, navzdory jejich nedostatečné výši vzhledem k požadavkům subjektů realizujících preventivní projekty. Méně příznivě působí jejich nerovnoměrné přidělení na sociální, situační a viktimizační prevenci v neprospěch sociální prevence. [11]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

2 PREVENCE KRIMINALITY NA ÚZEMÍ MĚSTA ZLÍNA

2.1 Preventivní činnost Policie České republiky

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti – tzn. naplňovat preventivní programy stanovené MV ČR, kterému je podřízena. Prevence kriminality neodmyslitelně patří k velmi důležité náplni činnosti PČR. K dosažení co možná nejlepších výsledků v této oblasti je zapotřebí vypracovat dlouhodobou a cílevědomou koncepci, podle které by se mělo postupovat. Také je nutná včasná informovanost mezi jednotlivými organizacemi, se kterými PČR spolupracuje, zajištění vysoké úrovně pracovníků a v neposlední řadě také odpovídající technické vybavení. Již od počátku 90. let se stalo celosvětovým trendem upřednostňování prevence před represí. V roce 1999 byly policejním prezidentem stanoveny zásady činnosti preventivně informačních skupin Policie ČR. Toto nařízení Policejního prezidenta se stalo jedním z východisek pro policejní práci v oblasti předcházení kriminality a informování veřejnosti o možnostech ochrany osob a majetku.

Preventivní činnost této bezpečnostní složky spočívá v oblasti působení styku s médii, kde pracovníci zajišťují aktuální informační servis o bezpečnostní situaci v teritoriu, informování o preventivních projektech a aktivitách, tiskové besedy a konference vytváření a naplňování policejních rubrik v tisku a elektronických médiích, průběžný monitoring tisku a archivace podstatných novinových článků. Dále také zveřejňování pátrání po osobách a věcech v médiích.

V oblasti styku s veřejností, kde zajišťují provoz a správu internetových informací komunikačních stránek, akce pro veřejnost prezentující profesionalitu a činnost policie. Organizují policejní dny, provoz poradenských místností, besedy se specifickými skupinami obyvatelstva a spolupráci s nevládními organizacemi na úseku prevence kriminality. Angažují se na tvorbě a realizaci projektů pořádaných orgány státní správy nebo samosprávy v regionu, do kterých je policie zapojena.

Pracovníci preventivně informačních skupin se angažují v oblasti sociální prevence. Kromě toho, že organizují aktivity pro dospělé občany, zaměřují se také na děti a mládež. Pořádají besedy, soutěže a spolupracují se školskými zařízeními.

Důležité je, aby informace i zkušenosti, které posluchači při hodinách strávených s policisty získávají, postihovaly problematiku kriminality komplexně a také, aby se spolupodílely na formování právního vědomí.

2.2 Preventivní činnost Městské policie Zlín

Městská policie vytváří obdobnou činnost v oblasti prevence kriminality jako PČR. Městskou policii zřizuje obecní zastupitelstvo města. Zlín řeší na území města záležitosti veřejného pořádku a přispívá k ochraně života, zdraví a majetku občanů. Další činnost spočívá v dohledu nad dodržováním zákonů a obecně závazných právních předpisů vydaných obcí, odhalování a řešení protiprávního jednání fyzických a právnických osob, zároveň i preventivní činnost na území města Zlín. MP Zlín má dokonce ve své organizační struktuře manažera prevence kriminality, který se zabývá problematikou prevence v plné šíři. Tento organizuje a stará se o preventivní programy samotné MP Zlín – např. akce „Jehla“. Magistrátu města Zlína pomáhá zabezpečovat bezpečnostní kampaně jako jsou – „Na kolo s přilbou“ nebo „Bav se a sportuj bezpečně“. Manager odpovídá také za programy prevence, kterými se městská policie zapojuje do programu „Partnerství“.

2.2.1 Preventivní programy městské policie za rok 2010

V loňském roce jednou z hlavních náplní činnosti Městské policie Zlín byla primární prevence kriminality. V rámci programu *Výchova mládeže v dlouhodobých projektech PAPA* – policejní akademie preventivních aktivit, který je zaměřen na výchovu dětí a mládeže školního věku základních a středních škol, byly osloveny kolektivy, které městskou policii Zlín navštívily a seznámily se s její činností. Např. s materiálně-technickou výbavou, s městským kamerovým dohlížecím systémem a jednotlivými složkami MP Zlín. Na učebně, přímo v budově MP Zlín proběhly také pro zájemce prezentace vybraných odborných témat.

Programem *Výchova mládeže v dlouhodobých projektech PAPA* bylo v roce 2010 osloveno 40 třídních kolektivů. Velký zájem byl o témata o bezpečnosti v silničním provozu, jak se bezpečně chovat doma a na ulici, sprejerství, drogová závislost, šikana, násilí ve vztazích, právní vědomí a kriminalita mládeže. Z témat o MP Zlín byl zejména zájem o ukázky služební kynologie, prezentace rychlé operativní jednotky a městského kamerového dohlížecího systému.

Žáci a studenti si mohli v rámci programu vyzkoušet lezeckou stěnu, laserovou střelnici nebo základy sebeobrany.

V roce 2010 MP Zlín započala také projekt *Nechci být obětí*. Projekt se úspěšně realizuje od roku 2006. Cílovou skupinou projektu jsou ženy různého věku, které se mohou stát oběťmi trestných činů, domácího násilí nebo ženy, které jsou zaměstnány na místech, kde se mohou stát terčem útoku. Tento kurz je zaměřen na koncepty bezpečného chování diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. První část kurzu probíhala na učebně MP Zlín a jednalo se o skupinové a individuální poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností. Druhá část kurzu probíhala v prostorách tělocvičny MP Zlín a pod vedením specializované instruktorky sebeobrany. Účastnice kurzu se naučily základní techniky sebeobrany a správné používání obranných technických prostředků (např. slzotvorné prostředky) proti útočníkovi. Cílem kurzu bylo předat zúčastněným ženám odbornou pomoc prostřednictvím opatření režimové, fyzické a technické ochrany a tím kriminogenní podmínky minimalizovat. Kurz absolvovalo 20 žen.

V další oblasti prevence kriminality, ve které se MP Zlín v roce 2010 výrazně angažovala, je problematika páchání trestné činnosti na seniorech. Realizoval se projekt *Řetízek*, který je zaměřen na seniory a zdravotně postižené spoluobčany. Vybraným zájemcům byl instalován bezpečnostní řetízek na dveře, který znesnadní vniknutí potencionálního pachatele do bytu. Bezpečnostní řetízek na dveře byl namontován sedmdesáti zájemcům. V průběhu montáže s osobou pohovořila přítomná strážnice a předala zájemci leták se samolepkou, kde jsou uvedené důležité telefonní kontakty a rady, jak se nestát obětí trestného činu. [13]

Obr. 1 Bezpečnostní řetízek

Dalším projektem prevence kriminality, který je součástí činnosti MP Zlín, je montáž bezpečnostních stojanů na jízdní kola. Krádeži těchto dvoukolých miláčků stále přibývá a pro majitele to rozhodně není levná investice. Největším problémem této kriminality je snadná dostupnost kol pro pachatele trestné činnosti. Zdá se, že jediná možnost, jak o kolo nepřijít, je ho mít neustále pod dohledem. Pro zloděje nejsou žádné zámky překážkou. Proto MP Zlín přišla v roce 2008 s projektem *Bezpečnostní stojany na kola*. Tento projekt spočívá v instalaci masivních odolných bezpečnostních stojanů, ve kterých se jízdní kolo zabezpečí uchycením rámu kola do kovového těmenu, který se uzamyká cylindrickou vložkou.

Obr. 2 Bezpečnostní stojan na jízdní kolo

V roce 2010 MP Zlín realizovala projekt *Jehla*. Počátek projektu sahá do roku 2006. Cílem činnosti je pravidelná kontrola dětských hřišť a pískovišť. V rámci těchto kontrol se sbírá nalezený infekční materiál, který se ukládá do speciálních kontejnerů a tyto se nechávají odborně likvidovat. Kontroly byly prováděny mimo zimní období každé pondělí. Za rok 2010 bylo provedeno 15 kontrol.

Obr. 3 Akce Jehla

Obr. 4 Akce Jehla – sběr infekčního materiálu

V roce 2010 v budově MP Zlín ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Astra byl realizován kroužek *Malý strážník*. Realizuje se od roku 2008 a je určen pro děti do 12-ti let. Kroužek navštěvovalo 8 dětí. Děti se po dobu školního roku seznamovaly s činností strážníků.

Měly možnost si vyzkoušet lezeckou stěnu, materiálně technickou výbavu služebních vozidel a strážníků, viděly práci se služebním psem, podívaly se na stálou službu MP Zlín, učily se, jak správně poskytnout první pomoc a jak se zachovat v krizových situacích.

Seznámily se s městským kamerovým dohlížecím systémem, vyzkoušely si policejní sebeobranu a řadu jiných aktivit.

Obr. 5 kroužek Malý strážník

V roce 2010 MP Zlín započala pilotní projekt *Bezpečí pro naše nejmenší*. Cílem projektu bylo seznámit děti předškolního věku s pravidly bezpečného chování a pohybu na veřejných místech. Děti se na přednáškách dozvěděly, jak se zachovat při nálezů infekčního materiálu, jak se chovat k cizím lidem, co dělat při kontaktu s cizím psem apod.

V roce 2010 MP Zlín realizovala projekt Integrovaný bezpečnostní systém Zlín – V. etapa. Byl vybudován nový kamerový bod v lokalitě místní části města Zlína - Obeciny. Hlavním cílem projektu Integrovaný bezpečnostní systém Zlín – V. etapa je minimalizovat kriminogenní podmínky a vytvářet takové bariéry, které znesnadňují, předcházejí, či omezují páchaní trestné činnosti. Realizace tohoto projektu umožní vznik synergického efektu, jehož působení přispěje ke zvýšení objasňování trestné činnosti, pořízení a zadokumentování události k pozdějšímu využití např. při trestním stíhání pachatele nebo přímo napomůže k dopadení pachatele trestného činu.

Mezi další cíle patří zvýšení pocitu bezpečí u občanů města Zlína, omezení vandalských útoků na veřejný i soukromý majetek a ochrana a zvýšení efektu předchozích investic do technické podpory bezpečnosti.

Dotace projektů jsou schvalovány a poskytovány ministerstvem vnitra. V rámci Krajského programu prevence kriminality, který vyhláší ministerstvo vnitra, má Zlínský kraj na programy prevence kriminality alokovány na rok vždy určité finanční částky. Program je rozdělen na neinvestiční část, která je realizována formou podprogramu Zlínského kraje na podporu obcí v oblasti prevence kriminality, a investiční část, v rámci které jsou prostřednictvím kraje zasílány projekty obcí na ministerstvo vnitra.

Tab. 1 Dotace na projekty prevence kriminality pro Městskou policii Zlín

Název projektu	Investice	Neinvestice	Celkem
Nechci být obětí	0	42 000	42 000
Bezpečnostní stojany na kola	0	43 000	43 000
Řetízek	0	40 000	40 000
Koncepce prevence kriminality na léta 09-11 ve Zlíně	0	30 000	30 000

Zdroj: MM Zlín

Cílem činností spadajících do prevence kriminality jak Policie ČR, tak Městské policie Zlín je, troufám si říct, jak vyplývá již z názvu, jasný. Programy obou složek mají za úkol předcházet trestné činnosti, snížit riziko jejího vzniku, motivovat lidi ke zdravému stylu života, aby využívali svůj volný čas např. k relaxaci, k činnostem, které mohou pomáhat i ostatním, aby si uvědomili podstatu a hodnotu lidského bytí.

2.3 Východiska koncepce prevence kriminality města Zlína

„Je prokázáno, že dobře naplánované strategie prevence kriminality nejenže předcházejí trestné činnosti a viktimizaci, ale podporují také bezpečnost společnosti a přispívají k udržitelnému rozvoji státu, kraje města. Zlepšují kvalitu života a přinášejí dlouhodobé výhody ve smyslu snižování nákladů spojených se systémem trestní justice a dalších společenských nákladů vyplývajících z trestné činnosti.“

Cílová skupina, na které se město Zlín se svou koncepcí zaměřuje, jsou lidé ohroženi sociálně-patologickými jevy.

Tato koncepce vychází :

- z národní a krajské strategie prevence kriminality na léta 2008-2011
- ze zkušenosti realizované prevence kriminality ve Zlíně 2005-2007
- ze závěrů zpracovaných studií a sociologických průzkumů s názvy – Vnímání pocitu ohrožení obyvatel města Zlína, Komplexní analýza součinnosti institucí v oblasti prevence kriminality a sociálně-patologických jevů ve Zlíně.

2.4 Národní a krajská strategie prevence kriminality na léta 2008-2011

Zaměřuje se především na snižování násilné a majetkové kriminality a na eliminaci kriminálně rizikových sociálně-patologických jevů. Jejím cílem je zvyšování pocitu bezpečí občanů, snižování míry a závažnosti trestné činnosti, posilování kompetencí krajů a obcí při plánování a realizaci preventivních opatření.

2.4.1 Priority a cíle krajské koncepce

- Podpora vzdělávacích aktivit v rámci kraje v oblasti školství, sociálních věcí, zdravotnictví a neziskových organizací
- Podpora sociální prevence zaměřená na doplnění chybějících služeb v síti aktivit prevence kriminality ve zlínském kraji
- Podpora informačních programů a situační prevence zaměřených na zvýšení bezpečnosti v lokalitách významných pro cestovní ruch a zatížených vyšší mírou kriminality
- Koordinace činností souvisejících s problematikou prevence v oblastech školství, sociálních věcí a zdravotnictví
- Koordinace, informovanost, spolupráce a metodické vedení obcí v rámci kraje, propojení činnosti samosprávných orgánů, Policie ČR, probační a mediační služby a nestátních neziskových organizací.

2.5 Zkušenosti realizované prevence kriminality ve Zlíně v roce 2005-2007

Dle statistických výpočtů MVČR zaujímá Zlínský kraj a město Zlín v tabulkách sledujících zatíženost celkovou kriminalitou i nápadem trestné činnosti na 10 000 obyvatel poslední místo (v pořadí 14 krajů). I přesto, že je město Zlín v pořadí krajů na posledním místě, i tak mapuje problémy, na které se při realizaci prevence kriminality a sociálně-patologických jevů zaměřuje. Město Zlín se každoročně úspěšně zapojuje do Programu prevence kriminality na místní úrovni – *Partnerství*. Z tohoto programu se mu daří získávat finanční prostředky na některé ze svých projektů.

Velkou část finančních prostředků město vkládá do sociální prevence. Z vlastních zdrojů, prostřednictvím Fondu mládeže a tělovýchovy, Fondu kulturního, Fondu sociálního a Fondu zdraví.

Pro informování občanů využívá město své měsíční periodikum, distribuované do všech zlínských domácností – časopis *Magazín Zlín*.

Také ale zahájilo výrobu a distribuci tématicky zaměřených letáčků, které cíleně obyvatele upozorňují na určitý druh rizika a nabádají je, jak mu předcházet – *Bezpečí na ulici, Pozor na kapesní zloděje, Ochrana domu a bytu*.

2.6 Závěry ze zpracovaných studií a sociologických průzkumů

Sociologický průzkum použil metodu dotazníkového šetření a oslovil tisíc respondentů, kteří jsou občany města Zlína. Hlavním cílem bylo zjistit vnímání pocitu ohrožení obyvatel města. Z tohoto průzkumu vyplývá:

- obava lidí z tmavých zákoutí města a neosvětlených komunikací
- obava lidí o svou bezpečnost, jestliže jsou účastníky silničního provozu
- lidé se obávají výtržníků, podnapilých spoluobčanů a vandalů
- upozorňují na sociálně slabší občany, kteří se zdržují na vlakovém a autobusovém nádraží
- lidé spíše oceňují práci městské i státní policie a uvítali by více policistů v ulicích města
- ocenili by více kamer umístěných i v dalších kritických oblastech města Zlína
- lidé málo dbají na prevenci kriminality
- podceňují vznik možných živelných událostí a nevědí, jak se v takových situacích zachovat

2.7 Koncepce prevence kriminality města Zlína na léta 2007-2011

Obyvatelstvo města Zlína je ohroženo zejména pouliční kriminalitou, krádežemi, vloupáním, krádežemi aut a také předmětů z aut.

Při těchto trestných činnostech se zvyšuje brutalita a bezohlednost. Přibývá trestná činnost spojená s drogami a jinými závislostmi. Roste počet osob, pro které se zisk z kriminality stal pravidelným zdrojem příjmů. Kriminalita roste především mezi vrstvami obyvatelstva, které spadají do sociálně slabších skupin. Zvyšující se kriminalita do velké míry souvisí také s vysokým procentem nezaměstnanosti. Mezi pachatele trestných činů patří jak děti, mladiství, tak i mladí dospělí pachatelé.

Největší zastoupení dětských a mladistvých pachatelů je mezi trestnými činy prostých krádeží. Během posledních pěti let došlo k rapidním změnám v trestné činnosti mládeže. Hodně vzrostla agresivita a brutalita. Mezi dětmi se více než v minulosti objevují různé formy násilí např. šikana. Oproti minulosti se mnohem více mezi mládeží vyskytuje trestná činnost spojená s různými druhy závislostí.

Obrovský vliv na šíření sociálně-patologických jevů mezi mládeží mají nepochybně změny probíhající v kulturních a sociálních oblastech v rámci České republiky. Dosavadní sociální hodnoty a standardy jsou odmítány a pro nové chybí podmínky, ale zejména odpovídající a přístupné vzory s jasnou strukturou.

Tab. 2 Nezaměstnanost ve městě Zlín v letech 2008-2010

Název obce	Počet uchazečů			Uchazeči dosažitelní			Míra nezaměstnanosti		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
město Zlín									
2008	1 867	875	992	1 739	826	913	4,12	3,65	4,66
2009	3 355	1 779	1 576	3 332	1 772	1 560	8,09	8,04	8,15
2010	3 396	1 730	1 666	3 348	1 709	1 639	8,13	7,75	8,56

Zdroj: Úřad práce Zlín

2.8 Cíle prevence kriminality na území města Zlína

- udržet v chodu a rozšířit aktivity v oblasti sociální prevence kriminality a sociálně-patologických jevů zahrnující všechny věkové kategorie

- koordinovat činnost institucí, které se zabývají problematikou prevence kriminality a sociálně-patologických jevů
- informovanost občanů města o problematice prevence kriminality a sociálně patologických jevů
- zapojení města do národního systému prevence kriminality, využívání finanční podpory státu na zvyšování iniciativy města při jeho realizovaných aktivitách v oblasti prevence

2.9 Priority prevence kriminality na území města Zlína

- podpora sociální prevence s důrazem na doplnění chybějících aktivit prevence kriminality ve městě Zlín
- podpora primárních preventivních aktivit v oblasti protidrogové prevence a gamblerství
- podpora činnosti sportovních klubů, nestátních neziskových organizací a mimoškolní zájmové činnosti mládeže
- podpora situační prevence, zaměřená na zvyšování bezpečnosti v problémových lokalitách města
- spolupráce města s krajským úřadem Zlínského kraje, policií ČR, Probační a mediační službou České republiky, nestátními neziskovými organizacemi
- koordinace a spolupráce v činnostech souvisejících s problematikou prevence kriminality a sociálně-patologických jevů realizovaných v odpovědných oborech MMZ
- posílení medializace problematiky kriminality a sociálně-patologických jevů
- podpora vzdělávacích aktivit pro odborníky pracující v oblasti školství, sociálních věcí a neziskových organizací

2.10 Analýza kriminality ve Statutárním městě Zlín

Analýza kriminality ve městě Zlíně ukazuje na jednotlivé typy trestné činnosti v letech 2008 – 2010 a sleduje jejich vývoj v tomto období.

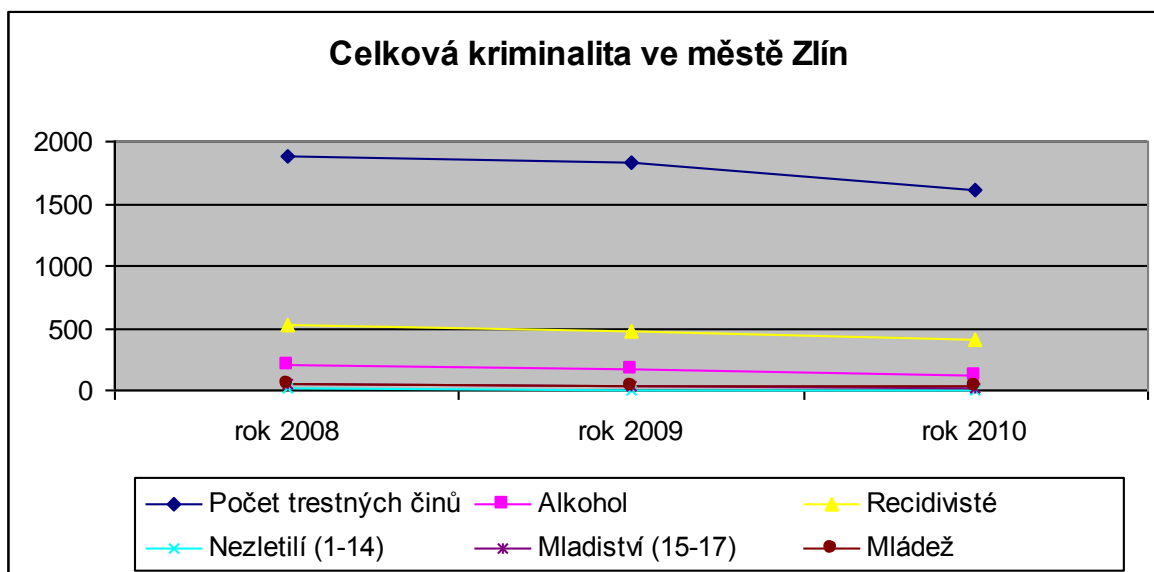
Dále některé analytické grafy a tabulky srovnávají tato data s údaji stavu v celém Zlínském kraji v příslušném období. Uvedené tabulky a grafy nám představují obraz o kriminalitě páchané ve městě Zlín.

Tab. 3 Celková kriminalita ve městě Zlín

Celková kriminalita	2008	2009	2010
počet trestných činů	1 885	1 826	1 616
alkohol	195	174	121
recidivisté	519	481	407
nezletilí (1-14)	9	6	7
mladiství (15-17)	49	33	23
mládež	58	38	29

Zdroj: PČR

Graf 1 Celková kriminalita ve městě Zlín

Zdroj: PČR Zlín

Tab. 4 Skladba kriminality ve městě Zlín

Skladba kriminality ve Zlíně	2008	2009	2010
majetková	1 039	1 003	835
násilná a mravnostní	64	81	121
ostatní kriminalita	129	127	151
zbývající kriminalita	322	330	253
hospodářská kriminalita	331	285	256

Zdroj : PČR Zlín

Tab. 5 Majetková kriminalita ve městě Zlín

Majetková kriminalita ve Zlíně	2008	2009	2010
Celkem	1 039	1 003	835
Krádeže vloupáním celkem	238	251	221
Krádeže prosté	640	587	481

Zdroj: PČR Zlín

2.11 Institucionální analýza města Zlína

Do institucionální analýzy jsou zařazeny instituce a zařízení, která se nejvíce podílejí na řešení problematiky prevence kriminality ve městě Zlíně.

2.11.1 Instituce a zařízení řešící problematiku prevence kriminality ve Zlíně

Policie České republiky, Okresní ředitelství Zlín

Přímou součástí okresního ředitelství České republiky Zlín je tzv. Preventivně informační skupina, která se zabývá realizací konkrétních aktivit prevence. Náplní práce tohoto útvaru je komunikace a součinnost s místními orgány a institucemi, sdělovacími prostředky a občany. Aktivity těchto institucí jsou zaměřeny především na přednáškovou činnost pro školní děti a mládež. Témata, která zde zaznívají jsou – *Trestná činnost mládeže, Trestná činnost páchaná na mládeži, Drogová problematika, Základy právního vědomí.*

Městská policie

Městská policie Zlín má ve své organizační struktuře manažera prevence kriminality, který se zabývá problematikou prevence kriminality v celé její šíři. Tento organizuje preventivní programy samotné Městské policie ve Zlíně je to např. akce *Jehla*.

Magistrátu města Zlína pomáhá zabezpečovat bezpečnostní kampaně jako jsou *Na kolo jen s přílbou* a *Bav se a sportuj bezpečně*. Manager odpovídá za programy prevence, kterými se městská policie zapojuje do programu *Partnerství*.

Na území města Zlín pracuje dostatečné množství zařízení, která jsou zaměřena na věkovou populaci dětí a mládeže. Jen jejich územní rozložení je v neprospěch vzdálenějších místních částí města. Náplní jejich práce je především primární prevence. Naproti tomu je ale ve městě velký nedostatek institucí pro aktivity sekundární a terciární prevence.

Salesiánský klub mládeže

Program, který tento klub nabízí je určen především dětem a mládeži, ale také rodičům a ostatním dospělým. Tento program je registrovaný jako sociální služba a je nabízen v jeho nízkoprahovém zařízení.

Aktivity probíhají v prostorách velkého sálu, velké herně, klubovém baru a na hřišti. Svou dlouholetou tradici zde má *Klub rodičů s dětmi*, na kterém vzdělané dobrovolnice nabízejí základní poradenství a případnou pomoc při řešení problémů a *Klub pro dospělé*, kde se setkávají zejména manželské páry i celé rodiny. Dobrovolníci se neustále vzdělávají v prostorách klubu. Tento klub se nachází v oblasti největšího sídliště ve Zlíně, na Jižních Svazích.

Unie Kompas, o.s.

Jejich činnost je zaměřena na děti a mládež bydlící ve Zlíně a blízkém okolí. Zabývají se prevencí sociálně-patologických jevů, využitím volného času, podchycením rizikových skupin, pomocí v obtížných životních situacích apod. Důležitou součástí jejich práce jsou přednášky na školách na témata – *Šikana, Aids, sex a vztahy, Sexuální zneužívání, Z násilně, Prostituce*.

Středisko volného času dětí a mládeže – Ostrov radosti

Tato složka spadá pod statutární město Zlín. Nabízí využití volného času pro děti a mládež. Děti si zde mohou vybírat aktivity, které se týkají různých kroužků nebo také výletů.

Všechny aktivity vedou k primární prevenci sociálně-patologických jevů u dané věkové skupiny.

Středisko výchovné péče (SVP) – Domek

V tomto středisku organizují preventivně výchovné diagnostické pobyty, kterých se zúčastní skupina dětí v maximálním počtu osm. Děti zde pobývají na žádost rodičů nebo na doporučení sociálního pracovníka, který má zajišťovat právní ochranu dětí. Tento pracovník zastupuje odbor péče o děti a mládež příslušného pověřeného městského úřadu. Zastupuje zájmy dítěte, a to v řízeních, v nichž se rozhoduje o nezletilých dětech. Pobyt dítěte odsouhlasí rodiče dobrovolným podpisem. Toto řízení probíhá bez asistence soudu a trvá dva měsíce. Děti dodržují řád střediska, navštěvují také školu a jsou zde pod stálým dohledem. Veškerá jejich činnost je hodnocena a odměňována body.

Po dosažení určitého počtu kladných bodů děti dostanou za odměnu možnost jít na vycházku v doprovodu rodičů. Do tohoto střediska jsou děti umístěny jen dvakrát a pokud nenastane změna v jejich chování změna k lepšímu, o jejich dalším osudu rozhoduje soud.

Dům dětí a mládeže – Astra Zlín

Centrum prevence Dům dětí a mládeže Astra Zlín je školské zařízení s dlouholetou tradicí. Zřizovatelem je statutární město Zlín. Jejich cílem je přispívání volnočasových aktivit směřujících k účelnému naplnění volného času obyvatel města Zlína a okolí všech věkových kategorií. Toto středisko jsem navštívila osobně, abych měla větší přehled o aktivitách této organizace a zblízka mohla sledovat děti při různých aktivitách, které zdejší zařízení nabízí. Je zde spousta kroužků s nejrůznější tematikou z oblasti estetiky a společenských věd, sportu, techniky, přírody či ekologie. Najdeme zde keramický kroužek, výtvarnou dílnu, cizí jazyky, divadelní kroužek, historický šerm, orientální tance, mladého technika, radioklub, modeláře, malého strážníka, rybáře, kynologický klub, kalnetiku, sebeobranu a další. Každý měsíc organizace pořádá také víkendové akce, na které děti mohou přijít samy nebo s rodiči.

Při mé návštěvě jsem se setkala se skupinkou dětí v kroužku keramiky. Byly to děti ve věku od 7 do 14 let.

Děti dostaly kus keramické hmoty, kterou si musely samy ručně rozpracovat. Pro některé to byla celkem namáhavá práce, ale na závěr měli všichni radost ze svých výrobků. Ty se však musely ještě nechat vyschnout, vypálit, pak natřít glazurou nebo jen barvou, zase vypálit a teprve potom byl výrobek hotov. Na moji otázku, co s tím výrobkem udělají, většina odpověděla, že je to dárek a rozzářily se jim oči. Sama z vlastní zkušenosti vím, že mě osobně takový dárek od dcery potěšil víc, než když mi něco koupila v obchodě. Protože při výrobě myslela na mě a přemýšlela, co se mi líbí a co zase ne. Další kroužek byl rybářský. Na začátku si v podstatě kluci zopakovali určitá pravidla o rybaření a pak následovala i praktická část na břehu řeky Dřevnice. Každý si sám nachystal návnadu, nahodil a pak už jen čekal, co se bude dít.

V tomto zařízení se mi velmi líbilo. Byla zde příjemná atmosféra a nikdo se nenudil. Odnesla jsem si příjemné zážitky. Já sama souhlasím s tím, aby děti navštěvovaly kroužky co nejvíce a dělaly ve volném čase věci, které je baví, jsou užitečné a dají jim pozitivní zkušenosti do života.

Centrum prevence

Je to příspěvková organizace Krajského úřadu Zlínského kraje. Jde o poradenské služby pro mládež a rodiče dospívajících dětí orientované na závislost a užívání drog, narušené vztahy a komunikaci.

Preventivní činnost pro žáky základních a speciálních škol jsou zaměřeny na zneužívání návykových látek, vytváření pozitivních vztahů ve třídě a rozvoj sebeúcty. Centrum zahrnuje zážitkové programy a tématické besedy, pořádá také třídní výlety, jejichž součástí je sekundární prevence např. šikana, rasismus, drogy.

Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy

Poskytuje odborné psychologické a sociálně-právní poradenství. Jako jsou manželské, párové, rodinné a individuální. Nabízí také krizové intervence, psychoterapie a kursy komunikačních dovedností. Služby jsou poskytovány rodinám s dětmi, lidem s osobními psychickými potížemi nebo také obětem domácího násilí. Školám a jejich žákům nabízejí besedy, diskuse a zážitkové metody, např. na téma *Násilí ve vztazích*.

Centrum pro rodinu Zlín o.s.

Centrum pro rodinu nabízí pomoc rodinám s konkrétními problémy, a to formou poradenství nebo zprostředkování pomoci. Uskutečňují také prázdninové programy pro školáky. Ale jejich hlavní aktivitou je osvětová činnost pro děti a mládež formou přednášek a besed pro děti a mládež na základních školách na témata související s manželskými a rodinnými vztahy.

Probační a mediační služba

Je to instituce, která působí v rámci resortu spravedlnosti. Vychází ze součinnosti dvou profesí – sociální práce a práva, zejména trestního. Zaměřuje se na zprostředkování alternativních způsobů řešení trestné činnosti. Pro výkon trestu obecně prospěšných prací se podařilo navázat spolupráci s některými organizacemi ve městě Zlíně – Mateřským centrem, Unií Kompas.

Velice žádaným je program nabízený žákům 9. tříd základních škol, který je realizován v prostorách Okresního soudu ve Zlíně, a který seznamuje účastníky s probační a mediační službou.

K-centrum Zlín

O.s. ONYX provozuje dva samostatné projekty: K-centrum Zlín (kontaktní centrum) a Streetwork Zlín (terénní programy). O.s. ONYX je jediné zařízení ve městě Zlíně, které nabízí své služby především v oblasti terciární protidrogové prevence.

K-centrum je od roku 2007 u MPSV ČR registrovanou sociální službou. Toto centrum nabízí především výměnný servis v rámci kontaktního centra, kontaktní práce a informační servis, poradenství, krizová intervence, základní zdravotní ošetření atd.

Středisko výchovné péče (SVP) – Domek

Poskytuje preventivní a výchovnou péči dětem s rizikem poruch chování či s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním rozvoji, u kterých dosud nebyla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova a dále obětem trestné činnosti, šikany a jejich rodinám.

Azylový dům pro matky v tísni

Tento dům poskytuje služby obětem domácího násilí, zajišťuje ubytování matkám a jejich dětem.

Pedagogicko-psychologická poradna

Patří mezi státní instituci, která se věnuje poradenské službě, a to konkrétně poruchám učení, školní zralosti či profesní orientaci. Zjišťuje také vzdělávání pedagogů.

Krizová telefonická Linka SOS Zlín

Její činnost je podřízena statutárnímu městu Zlín jako organizační složka. Úkolem této linky je vyslyšet pomoc lidem v tísni, podat jim pomocnou ruku při jejich složitých životních situacích. Pracovníci Linky SOS konají také přednáškovou činnost na školách na téma – *Kořeny násilí, Pachatelé a oběti, Obrana proti násilí, Morální odpovědnost*.

Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně

Angažuje se především v oblasti protidrogové a zdravotnické prevence. Nabízí poradenskou, konzultační činnost, výstupy se sběru epidemiologických dat v oblasti drog a závislostí.

3 DOTAZNÍKOVÝ VÝZKUM

Součástí mé bakalářské práce je zjištění informací o možných sklonech k sociálně-patologickým jevům u mládeže žijící ve městě Zlín. Ke sběru dat jsem použila metodu dotazníku.

Dotazník je jedním z nejběžnějších nástrojů pro sběr dat pro různé typy průzkumů. Skládá se ze série otázek, jejichž cílem je získat názory a fakta od respondentů. Výhody dotazníku jsou, že je to jedna z nejlevnějších metod průzkumu, jednoduše se zpracovává a vyhodnocuje, je to jedna z nejméně dotěrných metod a je pro respondenty jednoduchý na vyplnění. Má ale také své nevýhody. Někdy je obtížné získat respondenty, v dotazníku je snadnější vyplnit nepravdivé informace a také redukuje komunikaci, tzn., že zde není přímá vazba s respondentem.

3.1 Struktura dotazníků

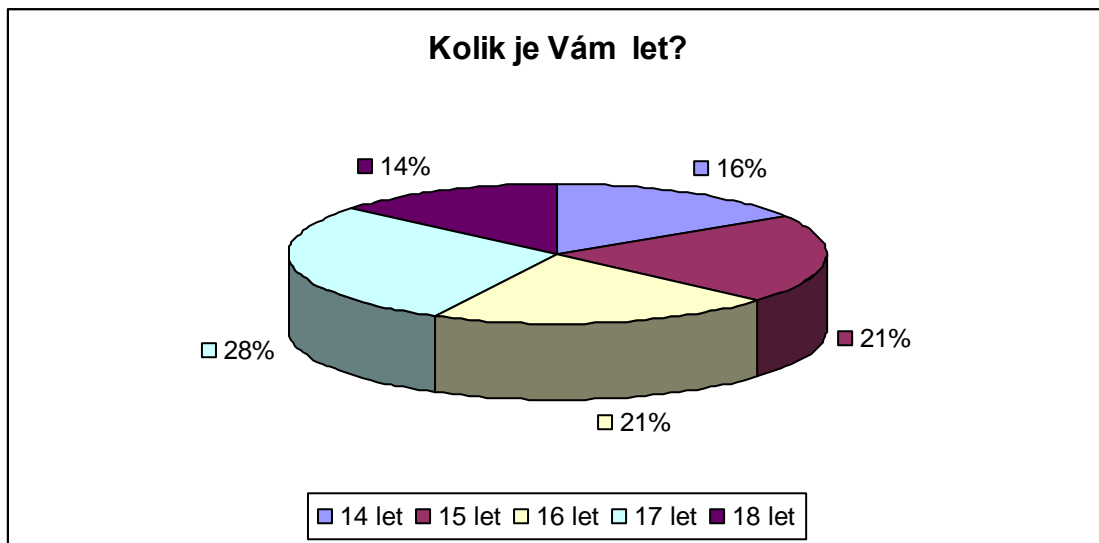
Pro potřeby marketingového výzkumu jsem vypracovala dotazník tak, aby otázky vyhovovaly jak respondentům, tak potřebám pro vypracování mé bakalářské práce. Dotazníky byly vyplněny studenty středních škol, které jsem sama navštívila a dotazníky respondentům osobně předala. Myslím, že pro většinu nebyl problém dotazník vyplnit. Otázky byly jasné a srozumitelné. Byly zde použity různé typy otázek, od uzavřených, přes zpola otevřené otázky, až k otázkám otevřeným, kde se respondenti mohli svobodně vyjádřit.

3.2 Vyhodnocení dotazníků

Dotazník obsahuje 15 otázek, které jsou logicky uspořádány tak, aby měly vypovídací hodnotu.

- **První otázka se týkala věku respondenta**

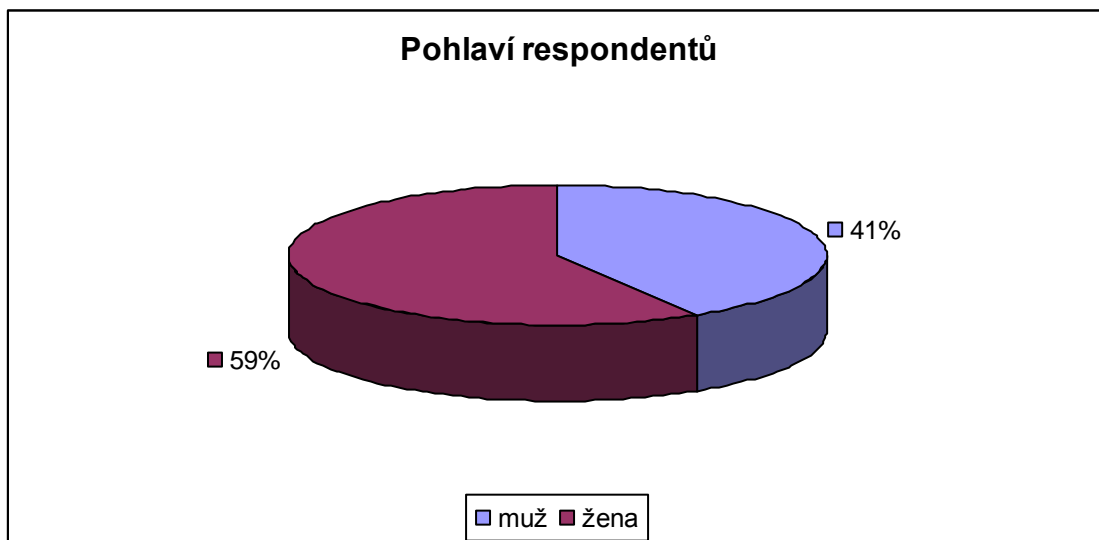
Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 87 respondentů. Jejich věkové rozhraní je od 14 do 18 let. Přesné věkové rozdělení je 14 let – 14 tázaných, 15 let – 18 žáků, 17 let – 18 tázaných, 16 let – 25, 18 let – 12 respondentů. Výše věku tázaných byl vybrán záměrně pro účel zjištění informovanosti mládeže o prevenci kriminality ve městě Zlín.

Graf 2 Věk respondentů

- **Druhá otázka nám prozradila pohlaví dotazovaných**

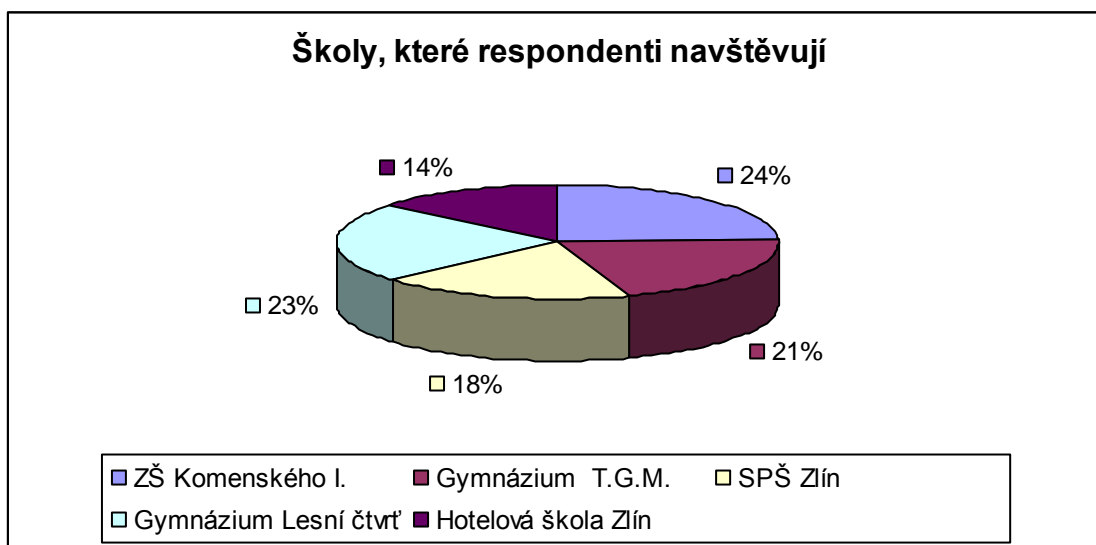
Je pravda, že zastoupení ženského pohlaví převažovalo, ale u těchto dotazníků pohlaví nehrálo důležitou roli.

Graf 3 Pohlaví respondentů

- **Třetí otázkou respondenti uváděli školu, kterou navštěvují**

Dotazníkovým šetřením zjišťujeme informovanost mládeže ve městě Zlín, proto tázaní chodí do škol, které se nacházejí právě v tomto městě. Mezi tyto školy patří: Základní škola Komenského I., Gymnázium T.G.M., Střední průmyslová škola Zlín, Gymnázium Lesní čtvrť, Hotelová škola Zlín.

Graf 4 Školy, které respondenti navštěvují

- **Čtvrtou otázkou zjistíme, zda tázaní navštěvují po školní docházce nějaké zájmové kroužky**

Výsledky dotazníkového šetření ukázaly, že zájmové kroužky navštěvuje 54% respondentů. Tento výsledek mě docela překvapil. Myslela jsem, že jich bude o něco více.

Graf 5 Návštěva zájmových kroužků

- **Na pátou otázku respondenti odpovídali, jaké zájmové kroužky navštěvují, jestliže v předchozí otázce odpověděli, že ANO.**

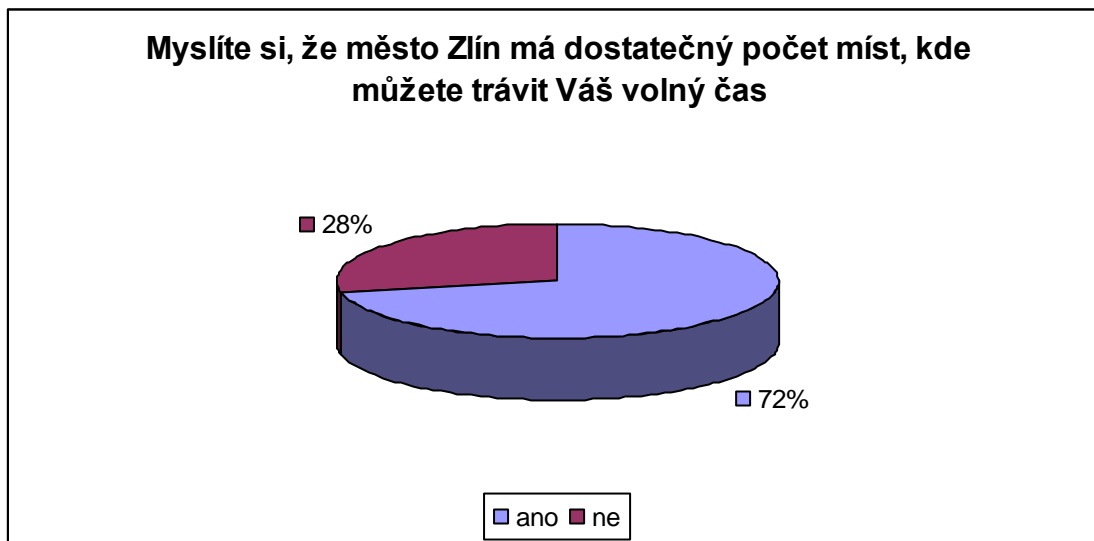
Mezi aktivity ve volném čase tázaných patří: judo, skauti, mažoretky, potápění, TJ Sokol, floorball, fotbal, basketbal, atletika, kuželky, volejbal, břišní tance, gymnastika, jezdecký klub, tenis, kick-box, street.dance, výtvarná výchova, hasiči, kytara, badminton, plavání, angličtina, hra na hudební nástroje. Z odpovědí respondentů usuzují, že ve městě Zlín se nachází spousta příležitostí, jak aktivně trávit svůj volný čas.

- **Šestá otázka se týkala jiných aktivit, které nespadají do zájmových kroužků**

Někteří respondenti odpověděli, že jezdí na kole, hrají fotbal a chodí na procházky. Varovným signálem bylo 8 odpovědí, kde studenti odpověděli, že sedí doma u počítače a 10 z nich dokonce odpovědělo, že se jen tak nudí s kamarády venku. Takže téměř 21% respondentů, kteří nenavštěvují zájmové kroužky, ale tráví svůj volný čas podle svého rozhodnutí, se pravděpodobně nudí. Myslím, že právě nuda je počátkem vzniku sociálně-patologického chování mládeže. V tomto období by se o děti měli starat a zajímat rodiče, jak jejich potomci tráví svůj volný čas.

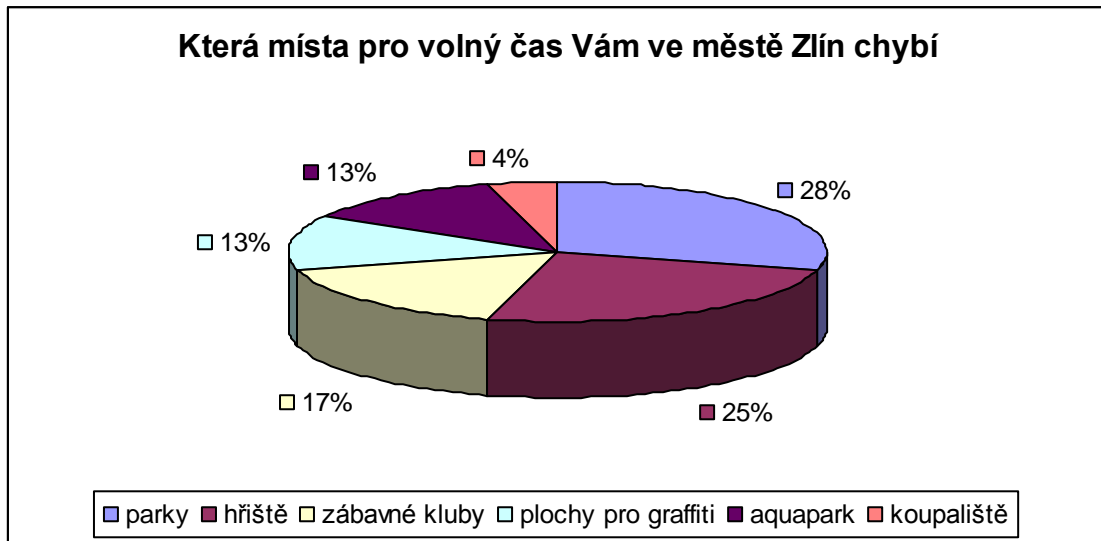
- **Sedmou otázkou jsem zjišťovala, jestli si respondenti myslí, že ve městě Zlín je dostatek míst pro trávení volného času**

Graf 6 Má město Zlín dostatečný počet míst pro trávení volného času

- **Osmá otázka se týkala tázajících, kteří odpověděli, že míst pro trávení volného času ve Zlíně je nedostatek**

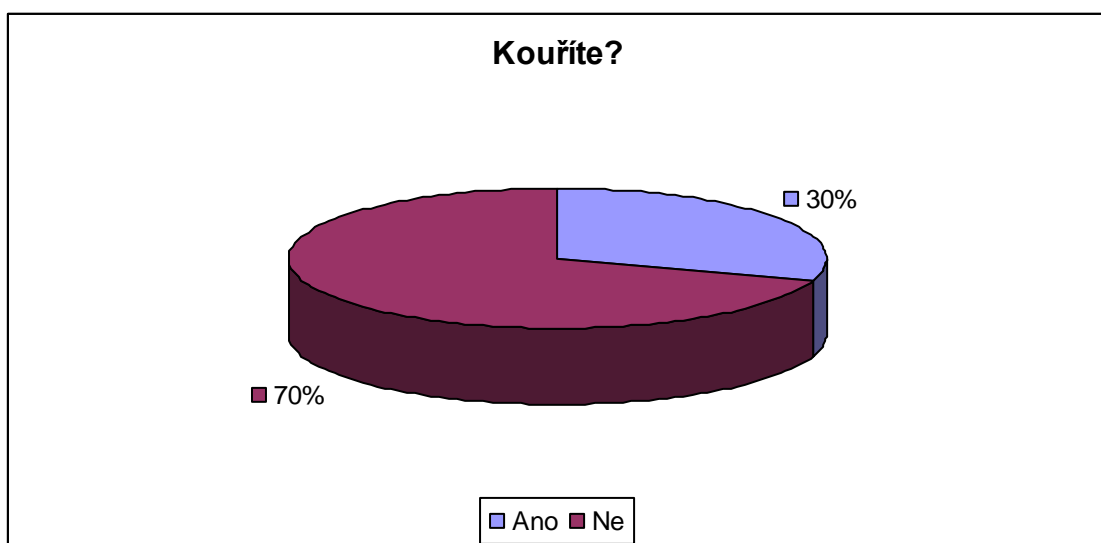
V této otázce se mohli respondenti vyjádřit, která místa pro aktivity volného času ve městě Zlín postrádají. Patřily sem parky, sportovní hřiště, kluby, plochy pro graffiti, aquapark, koupaliště. Myslím si, že město Zlín může nabídnout spoustu aktivit pro volný čas, ale musíme se na to dívat z pohledu mladých lidí. Jejich náročnost stoupá, ale doufám, že stále je z čeho vybírat a trávit svůj volný čas tak, aby se v našem městě nenudili.

Graf 7 Místa, která respondentům ve městě Zlín chybí pro trávení volného času

- **Devátá otázka byla už osobnějšího charakteru a měla zjistit, jak je na tom mládež, co se týká kouření**

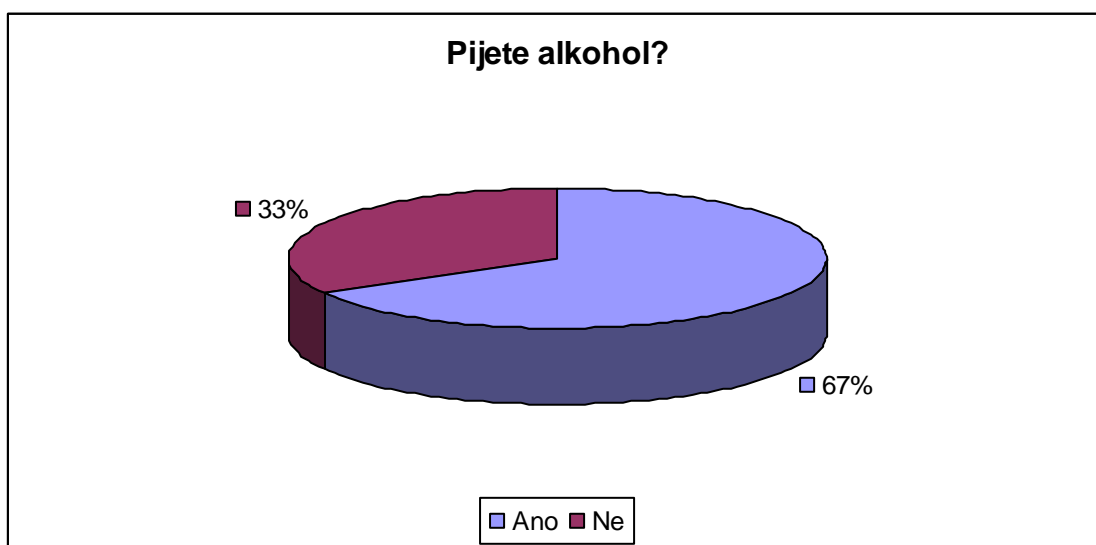
Celkem 61 respondentů odpovědělo, že nekouří a 26 se považuje za kuřáky. Protože tazající jsou lidé navštěvující základní a střední školy, myslím si, že počet kuřáků je vysoký. Nevím, jestli všichni odpovídali pravdivě, ale i tak je toto číslo příliš vysoké.

Graf 8 Patří respondenti mezi kuřáky nebo nikoliv

- **Desátá otázka se týkala pití alkoholu tázaných**

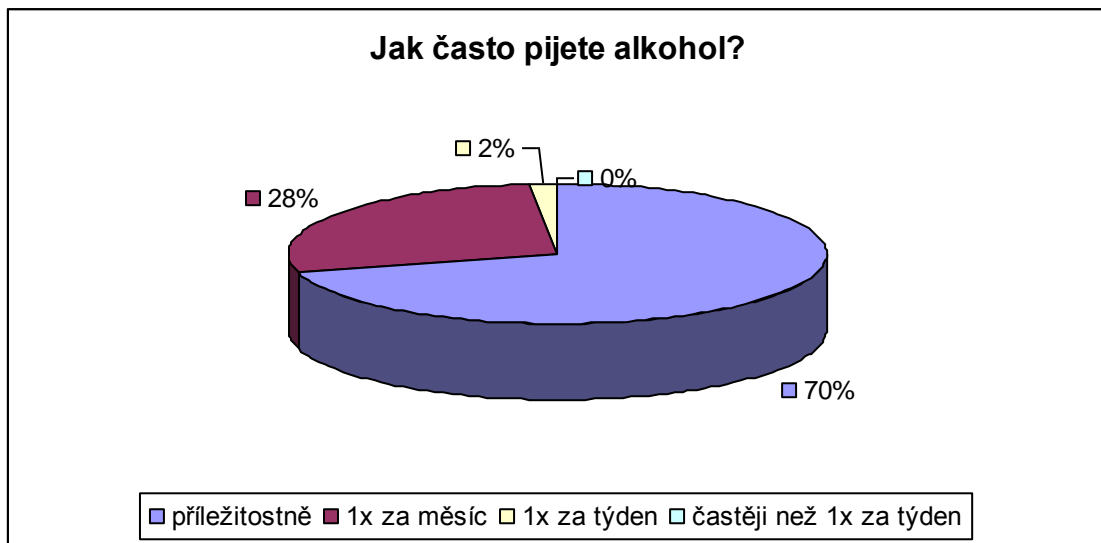
58 respondentů odpovědělo, že alkohol pije a jen 29 odpovědělo, že jsou abstinenti. Z mého pohledu jsou tato čísla opět varovná. Je pravda, že spousta těch, kteří alkohol dle dotazníku pijí, tak jen příležitostně, ale uváděli studenti své odpovědi pravdivě? Víme moc dobře, že ze zákona je prodej alkoholu mládeži do 18 let zakázán. Tak jakou cestou se k němu tedy dostali? Snad je taková doba, snad to my starší musíme brát s rezervou, ale myslím, že v pořádku to rozhodně není.

Graf 9 Rozdělení respondentů na ty, kteří pijí alkohol a na abstinenty

- **Jedenáctá otázka nám upřesnila, jak často respondenti alkohol pijí**

Příležitostně pije 41 respondentů, 1x za měsíc 16 tázaných a jen 1 pije 1x za týden. Častěji než jedenkrát za týden nepije nikdo z respondentů.

Graf 10 Upřesňuje nám, jak často tázaní pijí alkohol

- **Dvanáctou otázkou jsem zjišťovala, jak jsou na tom respondenti s ostatními návykovými látkami mimo cigaret a alkoholu**

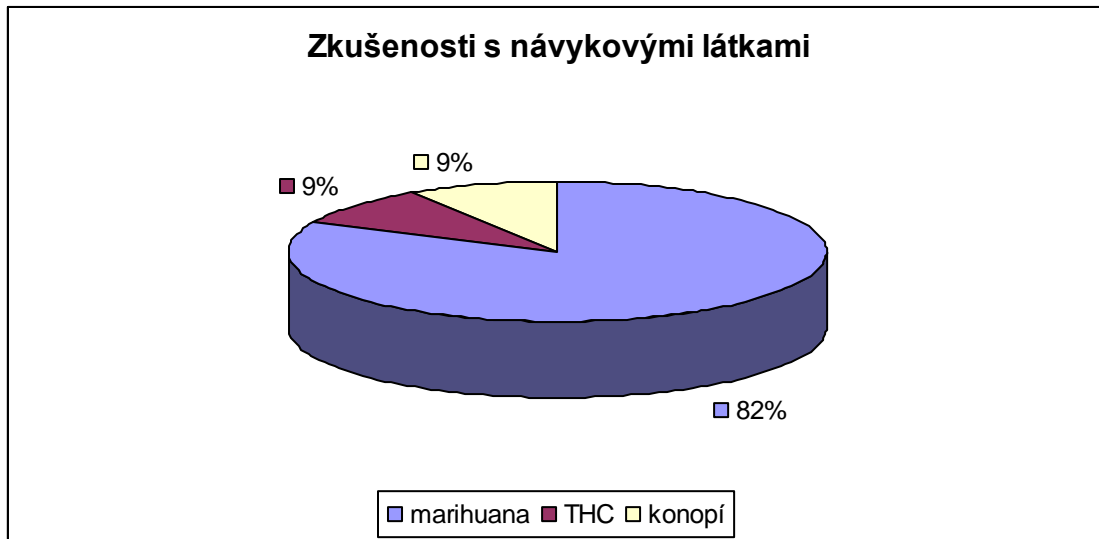
65 tázaných žádnou jinou návykovou látku kromě alkoholu a cigaret nezkusilo a 22 respondentů bohužel odpovědělo, že ano. Je to $\frac{1}{4}$ z celkového počtu, což je opět znepokojující.

Graf 11 Zjištění o zkušenostech respondentů s jinou návykovou látkou než je alkohol a cigarety

- **Třináctá otázka nám upřesnila, jakou jinou návykovou látku než alkohol a cigarety respondenti zkusili**

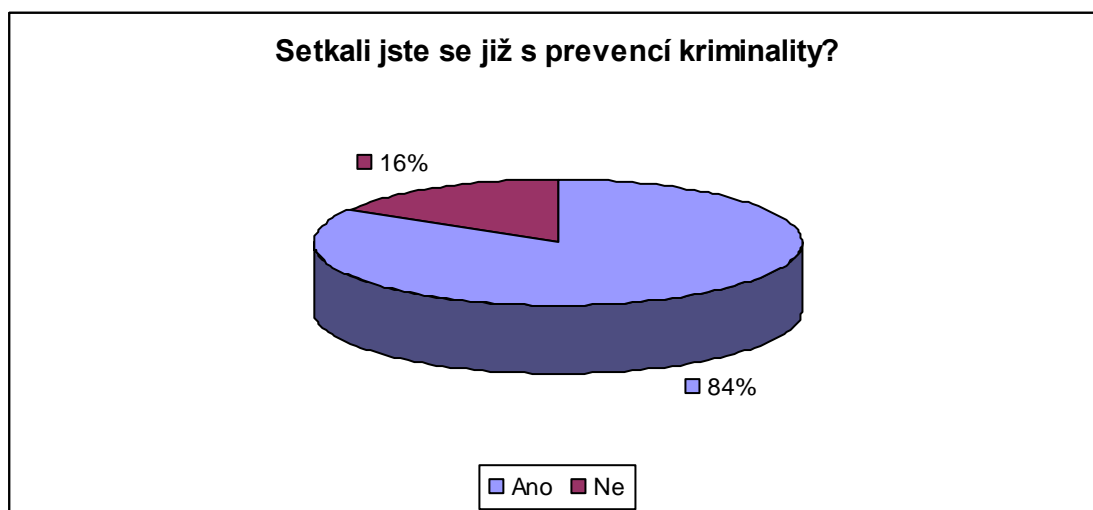
S jinými látkami než je alkohol a cigarety má zkušenost celkem 22 tázaných. Nejvíce z nich okusilo marihuanu, celkem 22 respondentů. 2 z nich THC a 2 konopí. Dnešní mládež asi nejvíce po alkoholu a cigaretách, jestli se to tak dá říci, holduje marihuaně. Myslím, že to považují spíše za takovou silnější cigaretu. Ale musí si uvědomit, že všechny tyto látky jsou návykové a jakákoliv závislost na něčem není dobrá. A navíc, je-li zdraví škodlivá.

Graf 12 Zkušenosti respondentů s návykovými látkami

- **Čtrnáctá otázka nám zjistila o respondentech, jestli se již někdy setkali s prevencí kriminality**

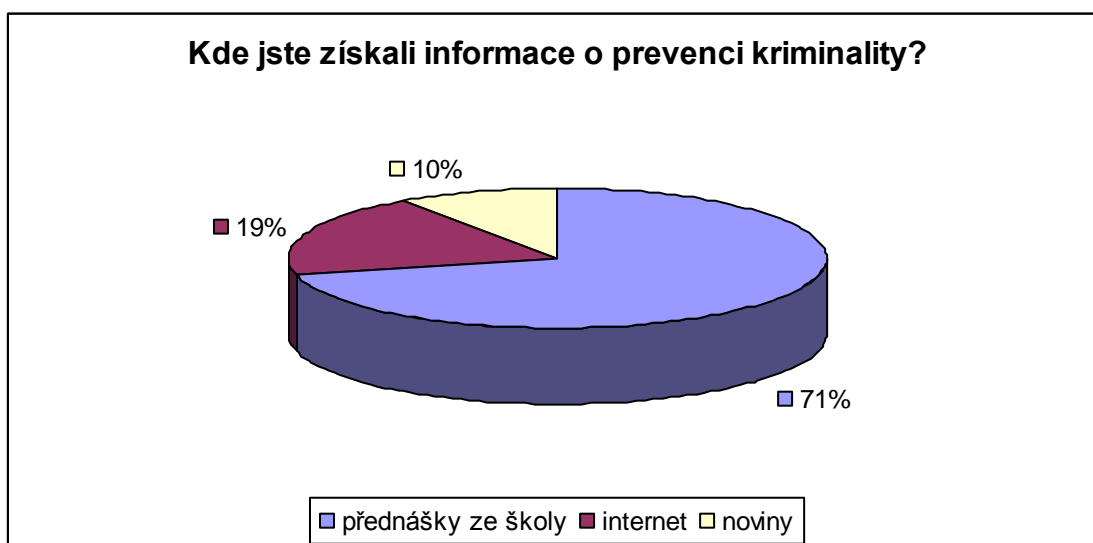
Jen 14 tázaných odpovědělo, že se s termínem prevence kriminality nikdy nesešlo a 73 jich odpovědělo, že ano. Myslím, že s tímto výsledkem můžeme být naprosto spokojeni. Jen jde o to, aby si respondenti z těchto informací vzali ponaučení a trávili svůj volný čas způsobem, který negativně neovlivní jejich život.

Graf 13 Setkání respondentů s prevencí kriminality

- **Patnáctá otázka nám upřesnila, kde přesně se tázaní s prevencí kriminality setkali**

Většina studentů má zkušenosti s prevencí kriminality ze školy, a to z odborných přednášek. Takto zkušenosti nabylo 52 respondentů. 14 získalo informace na internetu a 7 z novin. Je dobré, že školy pořádají na toto téma odborné přednášky. Studentům to pomůže získat spoustu cenných informací pro jejich život. Sami se pak rozhodnou, jak s ním naloží.

Graf 14Upřesnění získání informací o prevenci kriminality

ZÁVĚR

Kriminalita mládeže je závažný společenský jev, který je v současnosti stále více diskutován, což souvisí se stále brutálnějšími trestnými činy spáchanými mladistvými a se zaznamenáním občasně vzrůstající tendence trestných činů mladistvých.

Kriminalita mládeže zaznamenala vzestup především v devadesátých letech 20. století. Je sice možno říci, že v některých následujících letech byly zaznamenány klesající tendence, to však spočívalo spíše v tom, že počty populace v mladších věkových skupinách se snižovaly. Trestná činnost nebývá již páchána individuálně, ale spíše ve skupinách mladých lidí, které jsou v této činnosti obvykle napojeny na dospělé lidi. Narůstá rovněž podíl násilné trestné činnosti, přibývá trestných činů spáchaných pod vlivem alkoholu a drog. Relativně novou trestnou činností je prostituce mladistvých a rasově motivované násilné trestné činy.

Svůj podíl na kriminalitě mládeže mají rodinné vazby, nezaměstnanost a oslabení sociální kontroly mládeže. Neustále se diskutuje o snížení hranice trestní odpovědnosti a to z důvodu nárůstu dětské kriminality a zvyšující se brutality trestných činů. Pro mladistvé pachatele jsou zřizovány trestní soudy pro mládež. Odsouzení mladiství jsou umísťováni do zvláštních typů věznic se specializovaným programem zacházení.

Prioritou našeho státu je, aby kriminalita nebyla, zejména pokud se jedná o kriminalitu mládeže. Je třeba věnovat této problematice zvýšenou a neustálou pozornost, vyvíjet nové, zejména preventivní programy, všimnout si charakteru a rozsahu trestné činnosti mládeže apod. Pozornost je třeba zaměřit také na zahraniční modely intervence, zejména států Evropské unie a spojených států amerických, které mají s bojem proti kriminalitě mládeže bohaté zkušenosti.

Téma této práce bylo vybráno z toho důvodu, že je autorovi oblast kriminality blízká, jelikož se s touto problematikou setkává rovněž v praxi při výkonu svého povolání jakožto strážník.

Teoretické poznatky byly doplněny výzkumem formou dotazníkového šetření. Sběr dat proběhl náhodným skupinovým výběrem. Zkoumanou skupinu tvořili mladiství ze středních škol ve Zlíně. Do výzkumu bylo zahrnuto 87 dotazníků.

Každý dotazník obsahoval celkem 15 jednoduchých otázek. Data získaná z dotazníků byla po zpracování použita k potvrzení či vyvrácení určitých hypotéz. Získaná data byla pak vyhodnocena a interpretována formou tabulek a grafů.

Cílem této bakalářské práce je přiblížit se k aktuální problematice týkající se prevence kriminality ve městě Zlín. A to přiblížit ji nejen sobě, ale vrýt ji i do podvědomí ostatním. Informace, které se týkají prevence kriminality jsem získávala od PČR, Městské policie Zlín a neziskových organizací sídlících ve Zlíně. Cílem bylo zjistit aktivity těchto složek v oblasti daného tématu mé bakalářské práce. Dílčím cílem práce je provedení kvantitativního výzkumu mezi mladistvými z oblasti prevence kriminality.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

Juvenile delinquency is a serious social phenomenon, which is now increasingly being discussed, which is related to increasingly brutal crimes committed by juveniles and recording the occasional tendency of increasing juvenile crime. Juvenile crime has seen an increase especially in the nineties of the 20th century. While it is possible to say that in some years have been recorded following the downward trend, however, rather in the fact that the numbers of the population in younger age groups is decreasing. Crime is not usually been committed by an individual, but rather in groups of young people who are in this business usually connected to the adults. Increasing the proportion of violent crime, more and more crimes committed under the influence of alcohol and drugs. A relatively new crime, prostitution of minors and racially motivated violent crimes. Its share of juvenile crime have family ties, unemployment and the weakening of social control of youth. We are constantly discussing the reduction of criminal liability because of the increase in street crime and the increasing brutality of the crime. For juvenile offenders, the criminal courts are set up for young people. Convicted juveniles are placed in special prison to a specialized treatment program. The priority of our state is that the crime was, especially with regard to juvenile crime. It should be paid to this issue increased and continued attention, to develop new, especially preventive programs, noting the nature and extent of juvenile crime, etc. Attention should also focus on the intervention of foreign models, especially the European Union and the United States to fight against youth crime experience. The theme of this work was chosen because it is near the author field of crime, as with this problem also encountered in the practice of their work as a police officer. Theoretical research findings were supplemented by questionnaire. The data were a random group selection. The studied group consisted of adolescents from high school in Zlín. The survey included 87 questionnaires.

Each questionnaire contained a total of 15 simple questions. Data obtained from the processing of questionnaires was used to confirm or refute certain hypotheses. The data obtained were then evaluated and interpreted in the form of tables and graphs. The aim of this work is closer to the current issues relating to crime prevention in the city of Zlín. This approach not only by itself, but it also imprinted in the subconscious of others.

Information concerning the prevention of crime I gained from the Police, Municipal Police Zlin and non-profit organization based in Zlin. The aim was to determine the activity of these constituents in the topic of my thesis. A sub-goal is the implementation of quantitative research among adolescents in the area of crime prevention.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] LAUCKÝ, V., *Technologie komerční bezpečnosti* I. vyd. 3. Zlín: FAI UTB ve Zlíně, 2010. ISNB 978-80-7318-889-4.
- [2] LAUCKÝ, V., *Technologie komerční bezpečnosti* II. vyd. 2. Zlín: FAI UTB ve Zlíně, 2007, ISNB 978-80-7318-631-9
- [3] ZEMAN, P. a kol., *Česká bezpečnostní terminologie*. MU v Brně, 2002. ISBN 80-210-3037-2.
- [4] MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA, *Koncepce prevence kriminality města Zlína na roky 2009-2011 ze dne 29. září 2008*.
- [5] ODBOR PREVENCE KRIMINALITY MV ČR, *Zkušenosti policistů z preventivní práce v ČR*. 1. vyd. Praha: Themis, 1999. ISBN 80-85821-78-8.
- [6] DANĚK, J. a kol., *Prevence kriminality v prostředí dětí a mládeže*. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoděje v Trnavě, 2007. ISBN 978-80-89220-94-6.
- [7] ČERMÁK, I., *Lidská agrese* I. vyd. Havlíčkův Brod, 1999. ISBN 80-902614-1-8
- [8] MATOUŠEK, KROFTOVÁ, *Mládež a delikvence*, II. vyd. Havlíčkův Brod, 2003. ISBN 80-7178-771-X.
- [9] ČÍRTKOVÁ, *Policejní psychologie*, III. Vyd. Havlíčkův Brod, 2000, ISBN 80-7178-475-3.
- [10] *Prevence městské kriminality a ohrožená mládež*. Institut pro kriminologii a sociální prevenci. Přehled slibných strategií a programů z celého. Přípraveno pro 11. kongres OSN o prevenci kriminality a trestní justice, Bangkok 2005. přel. Agentura Pylon, 2006. Praha: 2006. ISBN 80-7338-050-1.
- [11] Zákon č. 209/1997 Sb., ze dne 31. července 1997, o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Elektronická monografie:

- [12] Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. 2011 [cit. 2011-04-05]. Dostupný z [www: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2007/prevence/strategie1016/strategie3.pdf/>](http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2007/prevence/strategie1016/strategie3.pdf).
- [13] *Městská policie Zlín* [online]. 2011 [cit. 2011-04-05]. Dostupný z [www: http://www.mpzlin.cz/>](http://www.mpzlin.cz/).

Ostatní:

- [14] Interní materiály Městské policie Zlín

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

PČR	Policie České republiky
MP Zlín	Městská policie Zlín
RVPPK	Republikový výbor pro prevenci kriminality
MMZ	Magistrát města Zlína

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Bezpečnostní řetízek.....	21
Obr. 2 Bezpečnostní stojan na jízdní kolo.....	22
Obr. 3 Akce Jehla.....	23
Obr. 4 Akce Jehla – sběr infekčního materiálu.....	23
Obr. 5 Kroužek Malý strážník.....	24

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Dotace na projekty prevence kriminality pro Městskou policii Zlín.....	24
Tab. 2 Nezaměstnanost ve městě Zlín v letech 2008-2010.....	28
Tab. 3 Celková kriminalita ve městě Zlín.....	29
Tab. 4 Skladba kriminality ve městě Zlín.....	30
Tab.5 Majetková kriminalita ve městě Zlín.....	31

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Celková kriminalita ve městě Zlín.....	30
Graf 2 Věk respondentů.....	38
Graf 3 Pohlaví respondentů.....	38
Graf 4 Školy, které respondenti navštěvují.....	39
Graf 5 Návštěva zájmových kroužků.....	40
Graf 6 Má město Zlín dostatečný počet míst pro trávení volného času.....	41
Graf 7 Místa, která respondentům ve městě Zlín chybí pro trávení volného času.....	42
Graf 8 Patří respondenti mezi kuřáky nebo nikoliv.....	42
Graf 9 Rozdělení respondentů na ty, kteří pijí alkohol a na abstinenty.....	43
Graf 10 Upřesňuje nám, jak často tázaní pijí alkohol.....	44
Graf 11 Zjištění o zkušenostech respondentů s jinou návykovou látkou než je alkohol a cigarety.....	44
Graf 12 Zkušenosti respondentů s návykovými látkami.....	45
Graf 13 Setkání respondentů s prevencí kriminality.....	46
Graf 14 Upřesnění získání informací o prevenci kriminality.....	46

